1848. N°. 17.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 9 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Februarij.

De achtste Februarij, de anders sedert onheugelijke jaren ongestoorde vreugdedag der plegtige en blijde feestviering van de verjaring der stichting onzer Hoogeschool, verkeerde heden zeer onverwacht in eenen dag van treurigheid en sombere stilte.

De echtgenoot van den Rector, nog in 's levens bloei, sedert geruimen tijd door eene kwijnende ziekte aangetast, overleed eenige uren voor zijn optreden en dompelde den begaafden spreker in eenen rouw, in welke natuurlijkerwijze de gansche Hoogeschool deelde; in eenen rouw die nog zwaarder moest drukken door de treffende afwisseling van gemoedsaandoeningen van hem, die nu in plaats der vreugde van eenen dag, waarop hij zijne Rectorale loopbaan in het openbaar, onder algemeene toejuiching met eere zou hebben besloten, bij het stoffelijk overschot der geliefde ontslapene zoo bitter ondervindt, dat niemand zich beroemen kan op den dag van morgen.

De Hoogleeraar Scholten heeft als fungerende Rector dit treurige berigt aan hen, die tot bijwoning der plegtigheid waren te zamen gekomen, in eene korte toespraak aangekondigd, die getuigde van zijne deelneming en werd aangehoord met gevoelens van diepe smart over het leed, dat der Hoogeschool in haren Rector, op zulk eene treffende wijze is overkomen.

— De Senaat onzer Hoogeschool heeft den Heer B. F. Matthes, onlangs door het Bijbelgenootschap belast met het overzetten der H. Schrift in de Beeginesche taal, *honoris causa* bevorderd tot Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doctor.

— De *Geneeskundige Courant* schrijft uit Leyden het volgende:

Heden ziet het licht: *in obitu Jacobi Cornelii Broers, discipulos consolatus G. C. B. Suringar.* Weinige dagen na het overlijden van den voortreffelijken Hoogleeraar Broers, opende zijn vriend en ambtgenoot Suringar op nieuw zijne lessen, en sprak bij die gelegenheid eenige woorden van troost en opwekking tot zijne leerlingen, hun tevens het beeld van den te regt betreurden leermeester als een uitstekend voorbeeld ter navolging in levendige trekken voor oogen stellende. Het was eene gelukkige gedachte deze toespraak, met enkele bijzonderheden vermeerderd, algemeen verkrijgbaar te stellen, en wij maken langs dezen weg de talrijke vrienden en voormalige leerlingen opmerkzaam op dit, met diep gevoel en hartelijke genegenheid geschreven levensberigt, waarin zij vele bijzonderheden zullen vinden aangaande het leven en de lotgevallen van den man, wiens dood aan de Hoogeschool en aan de maatschappij eenen treffenden slag toebragt.

— Niet zonder bevreemding las ik in verscheidene dagbladen het berigt, dat de Hoogleeraar Sebastian van Groningen naar de Leydsche Hoogeschool zoude zijn beroepen ter vervulling van de ontstane vacature in de Geneeskundige Faculteit. De berigten schijnen echter onjuist te zijn geweest, althans nadere bevestiging te behoeven; te meer daar ons uit anders meestal zeer goed onderrigte bronnen de verzekering is gegeven, dat tot dus verre geene benoeming gedaan is, en zelfs niets officieels bekend is aangaande eenige voordragt. Hoezeer het ook te wenschen is, dat de plaats, door den dood van den algemeen geachten en betreurden Hoogleeraar Broers opengevallen, spoedig vervuld worde, ten einde de Studenten aan deze Academie hunne studiën in drie der gewigtigste takken van Geneeskunde geregeld zouden voortzetten: zoo is het welligt evenzeer in het belang der Academie, als in dat der Studenten, der maatschappij en van den te benoemen opvolger, dat daarin niet al te spoedig voorzien worde. Immers bestaat thans meer dan ooit de gelegenheid voor de Curatoren der Hoogeschool, om bij de hooge Regering aan te dringen op eene verbetering in het Geneeskundig onderwijs der aan hunne zorg toevertrouwde Universiteit, door het overdragen van de tot dus verre vereenigde vakken op twee personen. Wij hopen, dat dit onderwerp een punt van ernstige overweging bij het Curatorium der genoemde Hoogeschool moge zijn, dat daaruit eene voordragt moge voortspruiten in den opgegeven zin, en dat deze voordragt bij den Minister van Binnenlandsche Zaken gereeden weerklank moge vinden. Dan voorzeker zoude deze lang gewenschte gebeurtenis eindelijk de overtuiging aanbrengen, dat de in de laatste jaren zooveel besprokene en zóó weinig gevorderde regeling der geneeskundige aangelegenheden opregt bedoeld wordt, en men er ten minste op bedacht is, daar verbeteringen aan te brengen, waar de gelegenheid zich opdoet, om in derzelver dringend vereischte behoefte te voorzien. Dan voorzeker zoude ieder geneeskundige, zoowel als de studenten zelve, eene vertraging in de vervulling der vacature van het professoraat in Chirurgie, Obstetrie en Medicina forensis toejuichen, en dezelve aan geene andere oorzaken toeschrijven, dan aan de warme belangstelling van hen, aan wien de zorgen niet alleen zijn opgedragen voor het Academisch onderwijs, maar op wien ook de verantwoording berust der hulpmiddelen en leiding, welke door hen genoten kunnen worden, aan wie eenmaal onze medeburgers hunne gezondheid en hun leven zullen moeten toevertrouwen. Mogten evenwel de besluiten op het hooger onderwijs in art. 67 een beletsel tot splitsing van de voor de schouders van éénen man te zware taak in den weg liggen; zoo vertrouwen wij, dat Z. Exc. de Minister van Binnenl. Zaken (die vroeger zelf Curator zijnde, getoond heeft, hoezeer hem de belangen der Leydsche Academie ter harte gingen, en dit nog onlangs uit de spoedige aanvulling van het Collegie van Curatoren door eenen man, wiens liefde voor wetenschap door iedereen erkend wordt, heeft doen blijken) in het algemeen belang en dat der geneeskundige wetenschap, art. 68 of 69 van diezelfde besluiten zal toepassen, en zoodoende in eene behoefte bij de geneeskundige faculteit alhier zal voorzien, welke zóó dringende en zóó duidelijk is, dat ieder betoog daarvan overbodig kan geacht worden.

— Donker is de toekomst voor het Wees- en Oudelieden huis der Evang. Luthersche Gemeente alhier, weldra zoude die gemeente, wanneer God het niet verhoedde, hare weezen en oude lieden zien zwerven. Eenige Christinnen hebben eene Loterij, waartoe de autorisatie van Z. M. is aangevraagd, daargesteld van Vrouwelijke Hand- en eenige Kunstwerken, in welke Loterij een derde gedeelte belangrijke prijzen zullen uitmaken en het lot slechts den prijs van *één gulden* zal bedragen. Reeds zijn onder dankzegging ontvangen, van H. M. de Koningin een keurig bewerkte Kalender, van H. K. H. de Prinses van Oranje een paar prachtig vergulde Candelabres; van H. K. H. Prinses Frederik een Vorstelijke Voetenbank, en van eene edele geefster, die verzocht heeft haren naam niet in het openbaar te noemen, eene belangrijke gift ter bevordering van het voorgestelde doel. — Reeds vele hand- en kunstwerken van Christenen van verschillende Geloofsbelijdenis zijn ingekomen, hier is geen onderscheid; het toekomstig lot der Weezen heeft veler medelijden opgewekt; de Christelijke liefde houdt nog veler handen bezig; nog meerdere kunst- en handwerken, ook van plaatsen buiten deze stad, worden met verlangen te gemoet gezien. De algemeene deelneming van Leydens ingezetenen, om een liefdegesticht in hun midden voor ondergang te bewaren, wordt dringend afgesmeekt.

Na de verleende autorisatie tot het houden der loterij zal een lijst rondgaan aan de woningen, waarop een iegelijk zijn verlangen, om mede te werken tot instandhouding van een weeshuis, kan kenbaar maken, zullende later eene tentoonstelling van al het ingezondene plaats hebben. Mogt in elke stad en in elk dorp van ons Vaderland een weldenkende gevonden worden, die zich de moeite wilde getroosten, anderen op te wekken tot deelneming in de bovengenoemde Loterij, en op te geven aan den Wel-Eerw. Heer J. H. Inckel, Evang. Luth. Predikant alhier, hoe vele loten, na de verleende vergunning kunnen worden afgezonden.

— De rivierberigten van den 7den melden het volgende:

Voor Arnhem is het ijs eergisteren avond weggedreven, en in den daarop volgenden nacht is eene groote hoeveelheid ijs die stad gepasseerd. Gisteren ochtend zat het in den mond van het Pannerdensche-kanaal nog vast, en was het water sterk wassende, weshalve men vermoedde, dat de rivier benedenwaarts nog digt was.

Gisteren ochtend is ook voor Nijmegen het ijs op de Waal losgegaan, — en eergisteren avond het ijs in den mond van den IJssel, bij Westervoort.

Bij Vreeswijk was de Lek gisteren ochtend nog digt, maar het ijs zwak, zoodat het niet meer gepasseerd werd.

Voor Rotterdam is het ijs gisteren morgen losgeraakt.

Voor Venlo is het ijs van de Maas den 4den in beweging geraakt, maar in den namiddag van dien dag heeft het zich daar weder vastgezet.

— Uit Harlingen, 5 Februarij, wordt het volgende gemeld:

De zee is, voor zoo verre men kan zien, met ijs bedekt, doordien de westelijke wind, door de gaten waaijende, al het ijs naar de kusten heeft gedreven, hetgeen aldaar is vastgevroren. Van de haven tot den Steenen Man kan men langs den kant het ijs op schaatsen passeren. Sedert ruim 14 dagen, zijn de Engelsche booten te Harlingen niet aangekomen.

's GRAVENHAGE, 8 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw den Heer S. van Heel, President van het Agentschap der Handel-Maatschappij te Rotterdam.

— De Hooge Raad heeft heden uitspraak gedaan in de bekende zaak, waarbij het de vraag gold: of Directeuren van politie bevoegd zijn de functiën van het Openbaar Ministerie bij de Kantongeregten waar te nemen. De Raad heeft die vraag *ontkennend* beslist en het ingestelde beroep in cassatie van den Heer Officier van Justitie bij de Regtbank te Leyden, *verworpen*.

— In de maand Januarij zijn hier geboren 201 kinderen, en overleden 307 personen.

DORDRECHT, 6 Februarij.

Blijkens de begrooting voor deze stad zijn de ontvangsten geraamd als volgt: gewoon ƒ 219.837.62½; buitengewoon ƒ 10,075.79½; totaal ƒ 229,713.42. Do uitgaven zijn geraamd als volgt: gewoon ƒ 213,965.10; buitengewoon 11,800.00; totaal ƒ 225,765.10. Zoodat er een batig saldo bestaat van ƒ 3,948.32. — De bevolking wordt daarbij gesteld op 20,878 zielen.

UTRECHT, 6 Februarij.

Eergisteren avond ontsliep zacht en kalm, na eene slepende ziekte, de Hooggeleerde Heer Mr. J. R. de Brueys, oudste Hoogleeraar in de Faculteit der Regten alhier, diep betreurd door zijne nagelatene betrekkingen, ambtgenooten en talrijke vrienden, van welke niet weinige in vroeger tijd zijne kweekelingen waren. Sedert 44 jaren Hoogleeraar, eerst te Deventer, daarna aan de Utrechtsche Hoogeschool, waar hij zelf weleer een der meest geliefde leerlingen was van den beroemden de Rhoer, heeft de waardige grijsaard nog in de laatste maanden, meer dan zijne krachten gedoogden, het voorbeeld gegeven van getrouwe pligtsbetrachting. — Met een scherp en helder oordeel, met een' juisten, practischen blik, vereenigde de overledene eene niet gemeene minzaamheid, eenvoudigheid en openhartigheid. — Zijne opregte belangstelling in 's lands welzijn en liefde tot de waarheid drongen hem, die anders slechts zelden blijken van zijne grondige geleerdheid in het licht gaf, in 1835, aan de zijde van zijn ambtgenoot Ackersdijk, onbeschroomd in het strijdperk te treden voor de handhaving der beginselen van handelsvrijheid. De *Gedachten over Graanwetten met betrekking tot ons Land*, strekken ten bewijze dat de Hoogleeraar de Brueys meer dan een verdienstelijk geleerde, dat hij een braaf burger was.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

KAAP DE GOEDE HOOP.

4 December.

De nieuwe Gouverneur Sir Harry Smith, is hier den 1sten aangekomen en plegtig ontvangen; des avonds waren de meeste huizen in de Kaapstad verlicht.

— Colonel Somerset was met 900 man scherpschutters en ligte troepen de Kye-rivier overgetrokken, doch het was hem niet gelukt een geregeld gevecht tegen de Kaffers te kunnen ondernemen; er was echter door zijne troepen 400 stuks vee genomen.

SARDINIE.

De bergbewoners, bekend onder den naam van Waldensen, die het gebergte tusschen Frankrijk en Piemont bewonen, hebben aan Koning Karel Albert een verzoekschrift ingediend, ten einde de herroeping van de edicten te verkrijgen, waardoor ten hunnen opzigte verscheiden burgerlijke en staatkundige bezwaren blijven bestaan.

Men weet dat deze lieden in de middeleeuwen aan vele vervolgingen zijn blootgesteld geweest; en hoewel hun lot onder bestuur van het huis van Savoye in later tijd aanmerkelijk is verbeterd, waren desniettemin eenige zeer bezwarende bepalingen ten hunnen opzigte blijven bestaan en wel de volgende:

De Waldensen konden geen onroerende goederen buiten hunne dalen bezitten. Zij konden geen Academischen graad bekomen en gevolgelijk ook geene ambten en bedieningen, waartoe een Academische graad vereischt wordt. Zij mogten buiten hun regtsgebied noch notarissen, noch geneesheeren, noch bouwkunstenaars, noch landmeters zijn, mogten zich niet buiten hun land met der woon vestigen en konden hunne godsdienst niet buiten hunne dalen uitoefenen, geene godsdienstige bijeenkomsten houden, of openbare of bijzondere scholen openen.

Men zegt dat de deputatie der Waldensen zeer gunstig is ontvangen en dat de emancipatie van dit lang verdrukte volk op handen is.

ITALIE.

NAPELS, 29 Januarij.

Omtrent den opstand op Sicilië verneemt men dat er zich te Palermo na de eerste verwarring spoedig eene regerings-junta heeft gevormd en in twee afdeelingen gesplitst, de eene voor de middelen van verdediging, de andere voor de administratie; ook heeft zij van den 22sten Januarij af, een dagblad doen verschijnen, getiteld: *de Burger*, strekkende volgens het opschrift om de gewigtigste voorvallen mede te deelen, die bij de hervorming van Sicilië plaats grijpen, de besluiten der volksvertegenwoordigers te doen kennen, en alle staatkundige vraagstukken omtrent den aan Sicilië passenden regeringsvorm te behandelen.

In den doolhof van naauwe en bogtige straten, waaruit Palermo bestaat, ziet men onophoudelijk eene tallooze menigte in beweging; het grootste deel zonder wapenen, een aantal personen heeft jagtgeweren, de meesten slechts sabels of dolken.

In de afgelegen straten zijn de winkels op nieuw geopend en er heerscht eene soort van rust. De bezetting van de citadel veegt van tijd tot tijd met schrootvuur de lange straat van Toledo schoon, die regt op de haven aanloopt, en de stad in twee deelen scheidt.

Den 22sten is bij het Ministerie van Financiën een bloedig gevecht voorgevallen; het hevigst is echter bij het klooster il Novizziato gestreden. Tegen den avond hebben de opstandelingen die stelling bemagtigd en verscheiden soldaten krijgsgevangen gemaakt. Het volk heeft hen zeer wel behandeld, en zich van hen bediend om de 7 of 8 stukken geschut, die het bij elkander heeft weten te brengen, te rigten.

Volgens berigt uit Napels, van 29 Januarij waren de bank en het Koninklijk paleis van Palermo na eene bloedige worsteling den opstandelingen in handen gevallen. De stad zou toen voor de tweede maal gebombardeerd zijn. De Hertog de Majo is naar het kamp van den Generaal de Sauget gevlugt en de Generaal Vial was reeds te Napels aangekomen. Men zegt dat de opstandelingen in de bank 2 millioen ducati (ongeveer vier millioen gulden) hebben gevonden, en dat het getal der gevangen gemaakte soldaten zeer groot zou wezen.

Beide partijen overladen elkander met beschuldigingen en verwijten. De opstandelingen verwijten aan de soldaten, dat zij weerlooze Benedictijner monniken hebben vermoord, en de soldaten verwijten het volk wreedheden, gepleegd op alle politie-dienaren, die het in handen heeft kunnen krijgen. Van alle zijden komt men den armen en den gekwetsten te hulp; de Jesuiten hebben voor 1200 francs ingeschreven, en hunne kweekschool in een hospitaal veranderd.

— Brieven uit Messina van 20 Januarij melden, dat alles in die stad eene bloedige botsing deed vreezen.

— Uit de stad Napels meldt men, dat den 26sten het volk in de hoofdstraat Toledo zamenrotte, onder de kreten van: leve de Koning! leve de constitutie! spoedig waren al de naastbijgelegene straten door eene digt zamengepakte volksmassa bezet. Toen heeft de militaire overheid, van het fort St. Elmo de roode vlag doen hijschen en van daar drie kanonschoten gedaan; het fort del Oro heeft daarop geantwoord, en op dat teeken zijn al de troepen uitgerukt en naar de straat van Toledo getrokken. Maar het was onmogelijk daar door te dringen; dertig duizend menschen, digt opeengepakt, vervulden deze ruime straat, onder het voortdurend aanheffen der kreten van leve de Koning! leve de constitutie! De vensters waren overal met menschen bezet. Toen de ruiterij eene charge wilde doen, zijn vele van hen met hunne paarden gevallen, doch, door het volk geholpen, wederom opgestaan. De jongelieden van den adel en van den burgerstand waren op den meest vriendschappelijken voet met de lazzaroni, en de burgerwacht met het volk. De Generaal Statella, te paard doorgedrongen zijnde, heeft het volk tot de orde vermaand en aanbevolen den kreet van: leve de Koning! te doen hooren. Die kreet werd aangeheven, maar nu eischte men dat de Generaal op zijne beurt leve de constitutie! zou roepen. Zonder daaraan te voldoen, heeft toch de Generaal, naar men verzekert, de woorden: *l'avrete* (gij zult die hebben) geuit. Twee uren later heerschte weder de gewone orde.

Daarop heeft de Koning, na eenige aarzeling tot het ontslag der Ministers besloten en een nieuw ministerie benoemd onder het voorzitterschap van den Hertog di Serra Capriola, Napelsch Gezant te Parijs. De overige nieuwe Ministers zijn: de Prins van Torella, de Prins Dentice, die met den Prins van Torella eene welverdiende achting geniet; de Heer Bonnanni, een geacht Magistraatspersoon; de Heer Cianciulli en de Heer Scovazzo, een Siciliaan van groote bekwaamheid, maar zwakke gezondheid. De Heer Cianciulli, een bekwaam Administrateur, zou de portefeuille hebben geweigerd.

Al deze Ministers, die tot de partij van gematigden vooruitgang behooren, hebben, naar men zegt, den Koning eenstemmig verklaard, dat in de bestaande omstandigheden onmiddelijk tot de afkondiging eener constitutie moest worden overgegaan. De Koning heeft dit gedaan bij besluit van den 29sten Januarij, luidende als volgt:

Ferdinand II, Koning der Beide Siciliën en van Jeruzalem, Hertog van Parma en van Piacenza, enz.

Vernomen hebbende den algemeenen wensch onzer welbeminde onderdanen, strekkende om waarborgen en instellingen te hebben in overeenstemming met de tegenwoordige beschaving, verklaren wij dat het onze wil is om aan het ons kenbaar gemaakte verlangen gehoor te geven door het schenken eener constitutie, en hebben wij te dien einde onzen nieuw benoemden Minister van Staat den last opgedragen om, binnen den tijd van tien dagen, aan onze goedkeuring een op de navolgende grondslagen berustend ontwerp voor te leggen:

De wetgevende magt zal door ons en door Twee Kamers, te weten eene Kamer der Pairs en eene Kamer der Afgevaardigden, uitgeoefend worden. De leden der eerstgemelde Kamer zullen door ons benoemd worden; de Afgevaardigden zullen benoemd worden door kiezers, volgens een nader te bepalen census.

De eenige heerschende godsdienst van den Staat zal zijn de Roomsch-Katholieke, apostolische; geen andere godsdienst zal geduld worden.

De persoon des Konings zal steeds geheiligd, onschendbaar en aan geene verantwoordelijkheid onderworpen zijn.

De Ministers zullen altijd verantwoordelijk zijn voor alle handelingen der Regering.

De land- en zeemagt zullen steeds onder het opperbestuur des Konings staan.

In het geheele Koningrijk zal eene burgerwacht georganiseerd worden op denzelfden voet als in de hoofdstad.

De drukpers zal vrij zijn; er zullen alleen strafbepalingen vastgesteld worden op elke beleediging en krenking der godsdienst, der zedelijkheid, der openbare orde, des Konings, van de koninklijke familie, der vreemde vorsten en hunner familiën, alsmede van de eer en de belangen van bijzondere personen.

Dit ons souverein en vrij besluit ter kennis van het algemeen brengende, drukken wij tevens het vertrouwen uit op de edelaardigheid en goede gezindheid onzer onderdanen ter handhaving van orde en van eerbied voor de wetten en de overheden.

— Van Livorno schrijft men van den 31sten Januarij dat de Napelsche stoomboot Neptunus met zoo veel verbittering door het volk werd ontvangen dat de Minister van Binnenl. Zaken vergeefs het volk heeft trachten te bewegen om te gedoogen dat het vaartuig kolen innam, zoodat het in weerwil van harden wind en hooggaande zee, terstond het anker moest ligten. Het volk wist niet eens dat de afgezette Minister van Policie Carretto aan boord was. Den 1sten Februarij is de boot te Genua binnengeloopen, de Minister ging aan wal, werd herkend en zoodanig uitgejouwd en bedreigd dat hij terstond aan boord terugkeerde. Ter naauwernood had men kolen ingenomen of moest het anker ligten dat het volk reeds dreigde te kappen.

ZWITSERLAND.

BERN, 1 Februarij.

Den 31sten Januarij heeft de Landdag het besluit genomen, dat de Jesuiten uit alle kantons zullen verwijderd worden. Ook is besloten, dat het geld, hetgeen in de krijgskas van het Afzonderlijk Verbond gevonden is, tot mindering zal strekken van de schuld van dat Verbond, ter betaling der oorlogskosten.

Uri en Unterwalden hebben zich omtrent het verdrijven der Jesuiten nog niet bepaald verklaard, maar echter de hoop gegeven, dat hun antwoord bevredigend zal zijn. Appenzell i. R. heeft zich er tegen verklaard. Van de Protestantsche kantons hebben Neufchatel en Bazelstad geweigerd tot dien maatregel mede te werken.

Archaeologische Lessen.

In het *Algemeen Amsterdamsch Handelsblad* van 26 Januarij ll. werd door eenen Leydschen berigtgever medegedeeld, dat ik »het plan had opgevat, om een gratis collegie te openen over Archaeologie voor HH. Studenten »en verdere belanghebbenden.” Die ontijdige bekendmaking, hoe welmeenend ook, was mij niet aangenaam, te meer dewijl daarbij aan mijn voornemen eene uitbreiding toegekend werd, die geheel en al buiten mijn plan ag. Ik ben der Redactie van de *Leydsche Courant* mijnen dank schuldig, dat zij het berigt niet overnam, want ik wenschte de zaak niet op zulk eene wijze en door voorafgaande aanprijzende bekendmaking openlijk aanbevolen te zien. Men zegt, of nog erger men denkt, veelal, dat daarbij de »verdienstelijke stadgenoot” of hoe dan ook getiteld, achter de schermen staat, en of zelf, of door eenen goeden vriend spreekt. — Thans zie ik mij genoodzaakt, om, ter wering van verdere vergissingen, de toedragt der zaak open te leggen. — Kort vóór de laatste groote vacantie werd mij namens eenige Studenten der Hoogeschool het verzoek gedaan, om mijne leiding en hulp tot het beoefenen der Archaeologie. Om vele redenen, waaronder tijdsgebrek wel op den voorgrond stond, meende ik aan dit verlangen niet te kunnen voldoen. Toen, echter in December ll. het heusche verzoek met vernieuwden aandrang herhaald werd, vroeg ik mij zelven ernstig af, of het wel goed was, dat ik aan eene, in mijn vak mij kenbaar geworden, behoefte, niet naar mijn beste vermogen trachtte te voldoen, en liet mij overhalen tot het nemen eener proef, in hoever het geven van eenige geregelde Archaeologische lessen aan een bepaald getal Studenten, zich met mijne krachten, gezondheid en overige bezigheden en verpligtingen zou laten overeenbrengen.

Het is mijn voornemen niet openlijke voordragten te houden, daarvan zou voor de Studenten die zich bij mij aangemeld hebben, niet veel nuts te wachten zijn; daarvoor zoude ik eene meerdere gave van welsprekendheid, dan ik bezit, behoeven. Van den anderen kant is de wetenschappelijke behandeling van de Archaeologie, zoo als zij voor Studenten vereischt wordt, te onafscheidbaar aan de beoefening van de oude letteren verbonden, zij vordert te zeer eenige kennis van de Grieksche en Latijnsche Schrijvers, dan dat eene gemengde schaar van toehoorders er met genoegzame vruchten, of zonder verveling aan zou kunnen deelnemen.

Welke uitbreiding of wijziging mijn bovenvermeld plan naderhand welligt zal ondergaan, kan ik nu zelf niet bepalen. De ondervinding zal mij nog moeten leeren of de voorgenomen proef aan het gewenschte doel beantwoordt.

Museum van Oudheden,
Leyden 5 *Febr.* 1848. C. LEEMANS.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen het Kohier der Grondelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen voor den jare 1848, welke op den 4den dezer maand is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU,

Leyden, 7 *Februarij* 1848. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

Ten behoeve van het hulpbehoevend Huisgezin, waarvoor onderstand wordt gevraagd in de *Leydsche Courant* van 7 Februarij, zijn ingekomen de volgende giften: van A. Z. *f* 3; van H. S. *f* 6; van W. *f* 3; van O. O. O. *f* 5; van W. W. *f* 1.50, en van V. *f* 2.50.

ADVERTENTIEN.

Op den 5den Februarij 1848 overleed te LEYDEN, RIKJE VAN DER WEIDE, Weduwe den Heer ABRAHAM WEYMAR.

Eenige Algemeene Kennisgeving.

Wij ontvangen heden de treurige tijding dat onze geliefde jongste Tweeling-Broeder, HUYBERT AREND BAERT, op den 22sten November jl., aan de gevolgen van borst-waterzucht, te PARAMARIBO, in den ouderdom van ongeveer 38 jaren overleden is.

LEYDEN, Uit aller naam,
7 Februarij 1848. W. C. BAERT.

Onverwachts, ofschoon na langdurige ziekte, ontsliep heden in den ouderdom van 36 jaren, mijne dierbare en onvergetelijke Echtgenoote A. D. H. MOBACHIUS QUAET.

LEYDEN, 8 Februarij 1848. A. H. VAN DER BOON MESCH.

Eenige Kennisgeving.

Mren REGENTEN *der R. C. Armen en Weezen* maken door deze dankbaar melding van de onderstaande giften, ten behoeve van *niet-bedeelden* ontvangen, als:

Van HH. Commissarissen van 't Muzijk-Gezelschap *Sempre Crescendo*, voor het gedeelte hunne Armen toegekend, in de opbrengst van een Concert, ten voordeele der algemeene Armen dezer Stad gegeven, de som van *f* 120.51.

Van N. N., buiten de Stad wonende, aan den Regent IJSSELSTEYN, een Muntbiljet à . . . . » 100.00.
Van een' onbekenden weldoener aan den Regent BOSCH . . . . . » 100.00.
» J. en J. G. aan den Regent VAN HEES, ieder *f* 10 . . . . » 20.00.
» S. » » » VAN WENSEN . . . . » 05.00.
en » D. » » » VAN BOMMEL . . . . » 02.50.

Onder hartelijke dankbetuiging voor het vereerend vertrouwen, hun op nieuw in zoo ruime mate geschonken, geven Regenten aan de edelmoedige Gevers de verzekering, dat met deze giften op de meest doeltreffende wijze en in hunnen geest zal worden *welgedaan*; zij achten zich gelukkig daardoor te zijn in staat gesteld, te gemoet te komen in den dringenden nood van die *ware* hulpbehoevenden, wier uit betere dagen nog overgebleven eergevoel hen terughoudt, om hunnen verachterden toestand openlijk kenbaar te maken, en die door hunne grootere behoefte ook meerdere aanspraak zouden mogen maken op de algemeene liefdadigheid, dan die menigte die reeds *voor* hunne geboorte, *gedurende* geheel hun leven en zelf *na* hun' dood, tot last en ten koste hunner Stadgenooten hebben bestaan.

Regenten bevelen hunne Armen in de algemeene liefdadigheid aan, en zullen zich gaarne belasten met de uitreiking van buitengewone giften.

Mren Regenten voornoemd,
Leyden, P. VOSSEN, *President*.
8 *Februarij* 1848. v. HEES, *Secretaris*.

ARMVERZORGERS *der Israëlitische Gemeente te Leyden* betuigen bij deze hunnen hartelijken dank voor de ontvangene *drie* Muntbiljetten à *f* 10, onbekend bezorgd ten huize van hun mede-Lid den Heer S. A. MACHIELSE, alsmede voor hun aandeel in het laatst gegeven Concert door HH. Leden van het Muzijk-Gezelschap *Sempre Crescendo*, bedragende *f* 16.10, en bevelen hunne Armen verder in het aandenken van het Publiek.

Leyden, S. N. KUYT.
7 *Februrij* 1848. D. M. KOETSER.

Pro Justitia.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, dd. 4 Februarij 1848, is DAVID BURGERSDIJK, *Beschuitbakker*, wonende te *Aarlanderveen*, op eigen verzoek onder Curatele gesteld. Waarvan aankondiging geschiedt in voldoening aan art. 499 van het Burgerlijk Wetboek.

Leyden, De Officier van Justitie bij de Arrondissements-
5 *Februarij* 1848. Regtbank te Leyden,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

Krachtens Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer *Regter-Commissaris*, worden de Schuldeischers in den Failliet verklaarden Boedel van CORNELIS SIEGAAR, *Broodbakker* op het Levendaal te *Leyden*, **opgeroepen** om op Donderdag den 17den Februarij aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, te verschijnen ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, ten einde hunne schuldvorderingen ten laste van voornoemden Boedel te doen verifieren volgens de wet.

Leyden, Mr. J. E. GOUDSMIT,
8 *Februarij* 1848. *Curator*.

CONCERT.

De Ondergeteekende heeft de eer aan de respective HH. Inteekenaars van zijn Concert te berigten, dat vermits hij over de Concertzaal op *Woensdag den 16den Februarij* niet kan beschikken, hij in de noodzakelijkheid is, om hetzelve uit te stellen tot **Donderdag den 2den Maart**, beleefdelijk verzoekende dat HH. Inteekenaars zich deze verschikking zullen laten **welgevallen**.

P. J. H. FROSCHHART.

Eene JUFVROUW van de Hervormde Godsdienst, in staat tot het grondig Onderwijs geven in de *Hollandsche*, *Fransche* en *Engelsche Talen*, de Beginselen van het *Duitsch*, *Aardrijkskunde*, *Geschiedenis*, *Rekenen*, *Piano*, *Zang*, benevens alle mogelijke *Vrouwelijke Handwerken*, zag zich gaarne geplaatst tegen den 1sten Mei aanstaande, als **GOUVERNANTE EXTERNE**, bij eene fatsoenlijke Familie, binnen deze Stad. Reflecterende gelieven zich te adresseren met eigenhandig geteekende Brieven, Letter **A** bij den Boekhandelaar BROUWER, op den Nieuwen Rijn alhier.

De Ondergeteekende brengt ter kennisse van zijne geëerde Begunstigers, dat zijne **AFFAIRE in Koffij, Thee en Kruidenierswaren**, met den 10den Februarij aanstaande alleen zal worden voortgezet in het Huis Nieuwen Rijn Wijk VII, N°. 51, het vierde Huis van de Hartesteeg, daar het Huis bij de Koornbrug, mede daartoe ingerigt, alsdan zal worden gesloten; erkentelijk voor het vertrouwen in beide zaken zoo ruimschoots ondervonden, beveelt hij zich bij vernieuwing in de gunst van het geëerde publiek dezer Stad en omliggende plaatsen.

Leyden, 7 *Februarij* 1848. J. H. VARENKAMP Jr.

De Ondergeteekenden Eigenaars geworden zijnde van de **Scheepstimmerwerf**, vroeger van de Wed. K. VAN ETTINGEN, gelegen aan den Rhijn over de Zijlpoort, bevelen zich bij deze aan hunne geëerde Begunstigers aan, belovende eene goede en civile Bediening. De zaak zal worden gedreven onder het bestuur van den bekwamen Baasknecht JACOB VAN HEES, onder de Firma van

J. J. PLANJER & COMP.

De Bestellingen zullen worden aangenomen aan bovengenoemde Scheepmakerij, *en ten huize van* J. PLANJER, *op den Ouden Rhijn*, Wijk VI. N°. 190.

De GEZUSTERS TRAUTWEIN, uit *Kreuznach*, maken bekend dat zij gedurende 8 dagen bij den Heer OBERTHUR, in het Logement *de Zon* op de Breedestraat, vertrek N°. 4, uitgestald hebben eenen rijken voorraad van de thans meest gezochte en geheel nieuwe Sieraden en Toilet-Voorwerpen voor DAMES en HEEREN, bestaande in **AGAATSTEEN in Goud, Zilver of fijn Parijsch Brons**, duurzaam en schoon gevat, ook **LOSSE STEENEN.** Met verzekering der zorgvuldigste bediening, verzoeken zij om welwillende begunstiging; terwijl zij ook bereid zijn de Voorwerpen aan huis ter bezigtiging te zenden.

Door Sterfgeval wordt **TE KOOP** aangeboden, *een derde gedeelte in het eigendom van den Schouwburg* alhier, *met deszelfs Decoratiën en verdere aanhoorigheden.* Te bevragen met *franco* brieven bij J. W. SCHAAP, op de Pieters-Kerkgracht, te *Leyden*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 12den Februarij 1848, des avonds ten 6 ure, bij Opbod en Afslag, van de navolgende HUIZEN en ERVEN, allen staande en gelegen binnen *Leyden*, als:

N°. 1. Een HUIS en ERF, aan de westzijde van de Zijdgracht, om den hoek van de Korte Raamsteeg, Wijk II N°. 296.

N°. 2. Een DITO, aan de westzijde van de Ketelboetersteeg, Wijk IV N°. 421; en

N°. 3. Drie DITO, in de Lange Pieterkerk Choorsteeg, nevens elkander, Wijk IV N°s. 687, 687 rood en 477.

Te bezigtigen op den dag der Verkooping en inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. ZUURDEEG, te *Leyden* voornoemd.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement aan den Burg te *Leyden*. — Veiling op Zaturdag den 19den Februarij 1848, Afslag op Zaturdag den 26sten Februarij 1848, telkens 's avonds te 6 ure, van:

N°. 1. Een KOEPEL met HUIZING, ERVE en TUIN, genaamd *Ruimzigt*, aan den Maredijk en Haarlemmer Trekvaart, onder *Oegst-* en *Poelgeest*, Wijk III, N°. 31, groot 6 Roeden en 34 Ellen.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Oude Vest naast het Meermanshof, Wijk VI, N°. 926.

N°. 3. Een HUIS en ERVE, te *Leyden*, aan de westzijde van de Papengracht, op den hoek van de Langebrug, Wijk IV, N°. 590. — Aanvaarding der Percelen op 1 Maart 1848. Betaling der kooppenningen op 1 April 1848.

De Percelen zullen daags vóór en op den dag der Veiling te zien zijn.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris J. TOMAS te *Leyden*.

TE HUUR,

een **BOVENHUIS** op een der beste standen dezer Stad, met **Vier Behangen Kamers** van Stook- en Slaapplaatsen en vele ruime Kasten voorzien, met Meiden-Kamer en vrije Droog- en Turfzolders; vrij van alle lasten, Gemeubeleerd of Ongemeubeleerd. Adres bij den Boekhandelaar J. C. van Borcharen, te *Leyden*. Brieven franco.

D. J. COUVÉE, Boekhandelaar te *Leyden*, geeft heden uit:

DE GODSDIENST VAN CHRISTUS

EN

HAAR INVLOED OP HART EN LEVEN,

IN KORTE TREKKEN GESCHETST

DOOR

S. VAN DISSEL.

Prijs 20 Cents. De 25 Exemplaren *f* 4.00.

Bij H. FRIJLINK, te *Amsterdam*, komt heden van de Pers

DE EERSTE AFLEVERING VAN:

GESCHIEDENIS

DER

NEDERLANDEN,

VAN DEN VROEGSTEN TOT OP DEN TEGENWOORDIGEN TIJD,

door *E. VAN DER MAATEN.*

Groot 8°., compresse druk, duidelijke letter, op best velin papier, ***prijs 30 Cents.***

Dit werk, dat in **een Boekdeel** van **20** maandelijksche Afleveringen compleet zal zijn, voorziet in de sedert lang erkende behoefte aan een *Handboek* voor het onderwijs in de Geschiedkunde des Vaderlands van *iederen* Nederlander, waartoe het zich aanbeveelt door naauwkeurigheid en zaakrijke beknoptheid; terwijl het door eene duidelijke en boeijende voordragt tevens geschikt is voor **Volks-Leesboek.**

De Schrijver heeft dit gewigtig werk ondernomen op aansporing van mannen, wier namen in de Geschied- en Letterkundige wereld met roem bekend zijn, die hem dan ook behulpzaam zijn geweest, en hunne boekerijen, zoo mede plaatselijke archieven, voor hem hebben opengezet.

Van deze **Eerste Aflevering**, die alom verkrijgbaar is, worden ook opengesneden exemplaren teruggenomen.

Uitvoerige *Prospectussen* zijn, op franco aanvrage aan den Uitgever, *gratis* te bekomen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 7 FEBRUARIJ.

			Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$54\frac{3}{8}$	$54\frac{11}{16}$	$54\frac{9}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$65\frac{13}{16}$	$65\frac{15}{16}$	$65\frac{3}{4}$
Dito dito	» 4	»	$84\frac{5}{8}$	$84\frac{11}{16}$	$84\frac{11}{16}$
C. I. Leening	» 4	»	$84\frac{3}{8}$		
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$162\frac{1}{2}$	$162\frac{1}{2}$	$162\frac{5}{8}$
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» $4\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$16\frac{7}{8}$	$16\frac{13}{16}$	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5	»	$15\frac{1}{2}$	$15\frac{5}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$25\frac{5}{8}$	$25\frac{11}{16}$	$25\frac{11}{16}$
Coupons Ardoins			$12\frac{11}{16}$	$14\frac{3}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$27\frac{9}{16}$		
Dito Dito	» 4	»	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{7}{8}$	$27\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$108\frac{3}{8}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$95\frac{1}{8}$		
Dito bij HOPE	» 4	»	$85\frac{7}{8}$	86	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	85		
Certificaten te Hamburg	» 5	»	$99\frac{1}{2}$		
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van dito	» 6	»	$66\frac{1}{2}$		[illegible]
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.	$98\frac{1}{2}$		
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$96\frac{3}{8}$	97	
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$48\frac{13}{16}$	49	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 4	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»	$85\frac{1}{2}$		
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën			$3\frac{9}{16}$	$3\frac{5}{8}$	
MEXICO,	» 5	»	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{5}{8}$	$18\frac{7}{16}$
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{1}{2}$	39	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.